భారత సర్వోన్నత న్యాయస్థానం

18 అక్టోబర్, 1954

సత్య దేవ్ బుషాహరి

vs

పదమ్ దేవ్ మరియు ఇతరులు

(ముఖర్జీయ, వివియన్ బోస్ మరియు వెంకటరామ అయ్యర్ న్యాయమూర్తులు)

ప్రజాప్రాతినిధ్య చట్టం (XLIII ఆఫ్ 1951), ఎస్ఎస్. 7 (8) మరియు 9 – జనరల్ క్లాజుల చట్టం (X ఆఫ్ 1897), ఎస్. 3(8) – గవర్నమెంట్ ఆఫ్ పార్ట్ సి స్టేట్స్ యాక్ట్ (XLIX ఆఫ్ 1951), ఎస్. 17 – పార్ట్ సి రాష్ట్ర ప్రభుత్వంతో ప్రభుత్వ ఒప్పందం కేంద్ర ప్రభుత్వంతో ఒప్పందం కుదుర్చుకోవడమా – చట్టం XLIX ఆఫ్ 1951 లోని సెక్షన్ 17 r/w చట్టం XLIII ఆఫ్ 1951 లోని సెక్షన్ 7(డి) ప్రకారం రాష్ట్ర శాసనసభకు ఎన్నిక కావడానికి అనర్హత అవుతుంది.

నిర్ణయించారు, (సివిల్ అప్పీల్ నెం.52 ఆఫ్ 1954 లో తీసుకున్న చట్టం అభిప్రాయాన్ని సవరిస్తూ) 1897 జనరల్ క్లాజుల చట్టంలోని సెక్షన్ 3(8) దృష్ట్యా పార్ట్ సి రాష్ట్రంతో (ఈ సందర్భంలో హిమాచల్ ప్రదేశ్ చీఫ్ కమిషనర్) ఒప్పందం కేంద్ర ప్రభుత్వంతో కుదుర్చుకున్న ఒప్పందమని , అది చట్టం XLIX ఆఫ్ 1951 లోని సెక్షన్ 17 r/w చట్టం XLIII ఆఫ్ 1951 లోని సెక్షన్ 7(డి) ప్రకారం రాష్ట్ర శాసనసభకు ఎన్నిక కావడానికి అనర్హత అవుతుంది.

సివిల్ అప్పీల్ అధికార పరిధి: సివిల్ మిస్లేనియస్ పిటిషన్ నెంబరు , 641 ఆఫ్ 1954. సివిల్ అప్పీల్ నెం. 52 ఆఫ్ 1954 లో ఈ కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును పునః పరిశీలన కొరకు దరఖాస్తు.

ఎన్. సి. చటర్జీ (జి. సి. మాథుర్, అతనితో పాటు) పిటిషనర్ తరఫున.

వేద వ్యాస్ (ఎస్. కె. కపూర్ మరియు *నౌనిత్ లాల్*, అతనితో పాటు) ప్రతివాది తరఫున.

1954. అక్టోబర్ 18. కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును వెలువరించినది వెంకటరామ అయ్యర్ న్యాయమూర్తి — ఇది సివిల్ అప్పీల్ నెం. 52 ఆఫ్ 1954 లో ఈ కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును పునః పరిశీలన కొరకు దరఖాస్తు. రోహ్రు నియోజకవర్గం నుంచి హిమాచల్ ప్రదేశ్ శాసనసభకు ప్రతివాది ఎన్నికను కొట్టివేయాలంటూ దాఖలైన పిటిషన్ను కొట్టివేస్తూ

హిమాచల్ ప్రదేశ్ (సిమ్లా) ఎన్నికల ట్రిబ్యునల్ ఇచ్చిన ఉత్తర్వుల పై అప్పీల్ అది. మా ముందు అప్పీలు విచారణలో రెండు అంశాలను లేవనెత్తారు : ఒకటి హిమాచల్ ప్రదేశ్ ప్రభుత్వానికి ఆయుర్వేద ఔషధాల సరఫరా కాంట్రాక్టు పై ఆసక్తి ఉన్నందున చట్టం నెం. XLIX ఆఫ్ 1951 లోని సెక్షన్ 17 r/w చట్టం నెం. XLIII ఆఫ్ 1951 లోని సెక్షన్ 7(డి) ప్రకారం ప్రతివాదిని అసెంబ్లీకి ఎన్నిక కావడానికి అనర్హుడిగా ప్రకటించారు . రెండవది, ప్రభుత్వ ఉద్యోగులను పోలింగ్ ఏజెంట్లుగా నియమించాడు , తద్వారా చట్టం నెం . XLIII ఆఫ్ 1951 లోని సెక్షన్ 123(8) ను ఉల్లంఘించాడు .

మొదటి ప్రశ్నలో, సెక్షన్ 17 యొక్క నిజమైన ఉద్దేశం పై ఆర్టికల్ 102 ప్రకారం పార్లమెంటు ఉభయ సభలకు ఎన్నిక కావడానికి అనర్హత అయినది, ఆ సెక్షన్ ప్రకారం పార్ట్ సి రాష్ట్రాల చట్టసభల ఎన్నికకు అనర్హత అవుతుందని , చట్టం నెం. XLIII ఆఫ్ 1951 లోని సెక్షన్ 7 (డి) ప్రకారం అనర్హత చట్టం నెం. XLIX ఆఫ్ 1951 లోని సెక్షన్ 17 ప్రకారం కూడా అనర్హత అవుతుంది అని మేము భావిస్తునము. సెక్షన్ 7(డి)ని సెక్షన్ 17 తోటి కలిపి చూసిన అది ఆయన పై అనర్హత వేటు వేయదని, ఎందుకంటే ఆ సెక్షన్ ప్రకారం పార్లమెంటు ఉభయసభలకు ఎన్నిక కావడానికి అనర్హత అని, చట్టం నెం. XLIII ఆఫ్ 1951 లోని సెక్షన్ 7 మరియు 9 ప్రకారం పార్లమెంటు ఉభయ సభలకు ఎన్నిక కావడానికి అనర్హతగా వ్యవహారియే ఒప్పందం కేంద్ర ప్రభుత్వం తోటి ఉండాలి, అయితే ప్రతివాది యొక్క ఒప్పందాలు హిమాచల్ ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం వద్ద ఉన్నాయి అని ప్రతివాది తరఫున మరో వాదన వినిపించింది . ఈ వాదనకు పిటిషనర్ ఇచ్చిన సమాధానం ఏమిటంటే , ఆర్టికల్ 239 ప్రకారం పార్ట్ సి రాష్ట్రాల పరిపాలన చీఫ్ కమిషనర్ లేదా లెఫ్టినెంట్ గవర్నర్ ద్వారా వ్యవహారియే రాష్ట్రపతికి ఉందని, హిమాచల్ ప్రదేశ్ చీఫ్ కమిషనర్ తో ప్రతివాది ఒప్పందాలు కేంద్ర ప్రభుత్వంతో ఒప్పందాలుగా భావించాలని పేర్కొన్నారు . అయితే, ఈ వాదనతో విభేదించి , ఆర్టికల్ 239 రాష్ట్రాలను కేంద్ర ప్రభుత్వంలో విలీనం చేసే మరియు రాష్ట్రాలతో కుదుర్చుకున్న ఒప్పందాలను కేంద్ర ప్రభుత్వం వద్ద ఉన్నవిగా మార్చే ప్రభావాన్ని చూపలేదు అని నిర్ణయించము.

ఈ అప్లికేషన్ లో తర్వాత ఘట్టంలో పిటిషనర్ తరఫు న్యాయవాది జనరల్ క్లాజుల చట్టంలోని సెక్షన్ 3 (8) (బి) (ii) లోని 'కేంద్ర ప్రభుత్వం' నిర్వచనాన్ని మన దృష్టికి తీసుకొచ్చారు . అది ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

"కేంద్రపాలన" అనేది రాజ్యాంగం ప్రారంభమైన తరువాత చేసే లేదా చేయవలసిన దేనికైనా సంబంధించి, అంటే రాష్ట్రపతి; రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 239 లేదా ఆర్టికల్ 243 ప్రకారం తనకు లేదా దానికి ఇచ్చిన అధికార పరిధిలో పనిచేసే పార్ట్ సి రాష్ట్రం, చీఫ్ కమిషనర్ లేదా లెఫ్టినెంట్ గవర్నర్ లేదా పొరుగు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం లేదా ఇతర అథారిటీ యొక్క పరిపాలనకు సంబంధించి ఇది చేర్చుతుంది, పరిస్థితిని బట్టి."

ఈ నిర్వచనాన్ని అమలు చేయడం ద్వారా, హిమాచల్ ప్రదేశ్ చీఫ్ కమిషనర్ తో ఒప్పందాలను కేంద్ర ప్రభుత్వంతో ఒప్పందాలుగా పరిగణించాలని, తత్ఫలితంగా, ప్రతివాది చట్టం నెం. XLIX ఆఫ్ 1951 యొక్క సెక్షన్ 17 r/w చట్టం నెం. XLIII ఆఫ్ 1951 యొక్క సెక్షన్ 7 (డి) ప్రకారం ప్రతివాదిని ఎన్నికలకు అనర్హుడిగా పరిగణించాలని ఆయన వాదించారు.

దీనికి విరుద్ధంగా, ప్రతివాది తరపున శ్రీ వేదవ్యాస జనరల్ క్లాజుల చట్టంలోని సెక్షన్ 3 (60) (బి) లో "రాజ్య" అనే నిర్వచనంపై ఆధారపడ్డారు, అది ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

"రాష్ట్ర ప్రభుత్వం" అంటే, రాజ్యాంగం ప్రారంభమైన తరువాత ఏమి చేసినా లేదా చేయవలసిన దానికి సంబంధించి, పార్ట్ ఎ రాష్ట్రంలో, గవర్నర్, పార్ట్ బి రాష్ట్రంలో రాజ్ ప్రముఖ్, మరియు పార్ట్ సి రాష్ట్రంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం."

రాజ్యాంగంలో కేంద్ర ప్రభుత్వానికి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి మధ్య ప్రాథమిక వ్యత్యాసం ఉందని, జనరల్ క్లాజుల చట్టంలోని సెక్షన్ 3(8) ఆ వ్యత్యాసాన్ని దెబ్బతీయకుండా ఉండాలని, సెక్షన్ 3 (60) లోని 'రాష్ట్ర నిర్వచనాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకుంటే, ఆర్టికల్ 239 ప్రకారం కేంద్ర ప్రభుత్వం పార్ట్ సి రాష్ట్రాలను ఏ మేరకు నిర్వహిస్తుందో దాని స్థానం రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలది అని ఆయన వాదించారు. సెక్షన్ 3(8) ప్రకారం రాజ్యాంగం ప్రకారం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి భిన్నమైన స్వతంత్ర విభాగాలుగా పార్ట్ సి రాష్ట్రాల హోదాను అంతం చేసే ప్రభావాన్ని కలిగి ఉందని మేము అంగీకరించలేము. ఆర్టికల్ 239 ప్రకారం ఆ రాష్ట్రాలు రాష్ట్రపతి ద్వారా నిర్వహించబడతాయని, ఆర్టికల్ 239 కింద ఒక పార్ట్ సి రాష్ట్రాన్ని నిర్వహించే ప్రధాన కమిషనర్ ను "కేంద్ర ప్రభుత్వం" అనే పదం లో కలిగి ఉండాలని మాత్రమే ఇది గుర్తించింది. సెక్షన్ 3(8) ఆర్టికల్ 239, 240లో పేర్కొన్న విధంగా, పార్ట్ సి రాష్ట్రాలు తమ స్వంత శాసనసభ మరియు

న్యాయవ్యవస్థను కలిగి ఉన్నప్రత్యేక సంస్థ హోదాను ప్రభావితం చేయదు . చట్టం నెం. XLIII ఆఫ్ 1951 లోని సెక్షన్ 9 లో "కేంద్ర ప్రభుత్వం" అనే పదాలను , "ఆర్టికల్ 239 ప్రకారం తనకు ఇచ్చిన అధికార పరిధిలో పనిచేసే చీఫ్ కమిషనర్" అనే పదాలను మారుస్తోందని అసలు పరిధి స్పష్టమవుతుంది . కాబట్టి జనరల్ క్లాజుల చట్టంలోని సెక్షన్ 3(8) r/w సెక్షన్ 9 ప్రకారం చీఫ్ కమిషనర్ తో ఒప్పందం కుదుర్చుకోవడం కేంద్ర ప్రభుత్వంతో ఒప్పందం అవుతుంది మరియు చట్టం నెం. XLIII ఆఫ్ 1951 లోని సెక్షన్ 7(డి) మరియు 9 ప్రకారం పార్లమెంటు ఉభయ సభలకు ఎన్నిక కావడానికి అనర్హుడిగా పనిచేస్తుంది మరియు రాష్ట్ర శాసనసభకు ఎన్నిక కావడానికి చట్టం నెం . XLIX ఆఫ్ 1951 లోని సెక్షన్ 17 ప్రకారం అనర్హత అవుతుంది.

ఈ అన్వయం ఒక అసాధారణతకు దారితీస్తుందని ప్రతివాది వాదించారు , పార్ట్ ఎ లేదా పార్ట్ బి లోని రాష్ట్రాలలో రాష్ట్రంతో ఒక ఒప్పందం రాష్ట్ర శాసనసభలకు ఎన్నిక కావడానికి మాత్రమే అనర్హుడిగా పనిచేస్తుంది , అయితే పార్ట్ సి రాష్ట్రాలలో అటువంటి ఒప్పందం రాష్ట్ర శాసనసభకు మరియు పార్లమెంటు కు లేదా ఏదైనా ఒక సభకు ఎంపిక చేయడానికి అనర్హుడిగా పనిచేస్తుంది. ఆ అసాధారణత నిస్సందేహంగా ఉంది.

కానీ, పార్ట్ సి రాష్ట్రాలలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వంతో కుదుర్చుకున్న ఒప్పందం ఎ , బి రాష్ట్రాలలో ఉన్నట్లుగా రాష్ట్ర శాసనసభకు కూడా ఎన్నిక కావడానికి అనర్హత కాదనే విషయాన్ని ఇదివరకే ఎత్తిచూపిన వైరుధ్యం కూడా దీనికి విరుద్ధంగా ఉంది. వైరుధ్యం ఏమైనప్పటికీ, మా దృష్టిలో, చట్టం యొక్క సరళమైన భాషకు కార్యరూపం ఇవ్వడమే సరైన మార్గం జనరల్ క్లాజుల చట్టంలోని సెక్షన్ 3(8) దృష్ట్యా పార్ట్ సి రాష్ట్రంలో చీఫ్ కమిషనర్ తో ఒప్పందం కేంద్ర ప్రభుత్వంతో కుదుర్చుకున్న ఒప్పందమని, చట్టం నెం. XLIX ఆఫ్ 1951 లోని సెక్షన్ 17 r/w చట్టం నెం. XLIII ఆఫ్ 1951 లోని సెక్షన్ 7(డి) ప్రకారం శాసనసభకు ఎన్నిక కావడానికి అనర్హత అవుతుందని మనం భావించాలి.

అయితే, ఈ నిర్ధారణ పిటిషనర్ కు ఎటువంటి ప్రయోజనాన్ని కలిగించదు , ఎందుకంటే ఎన్నికల ట్రిబ్యునల్ తదుపరి కనుగొన్న విషయం ఏమిటంటే, ప్రతివాది హిమాచల్ ప్రదేశ్ ప్రభుత్వంతో ఎటువంటి ఒప్పందాలు ముఖ్యమైన

కాలంలో కలిగి ఉన్నట్లు రుజువు చేయబడలేదు. ఈ అప్పీలులో ఇప్పటికే ఇచ్చిన కారణాల వల్ల దాని ఆక్షేపనకు అవకాశం లేదు, సెక్షన్ 17 ప్రకారం ప్రతివాదిపై అనర్హత వేటు వేశారన్న అభ్యంతరానికి ఇది తగిన సమాధానం.

అప్పీలులో మా ముందు వాదించబడిన రెండవ అంశం ఏమిటంటే, ప్రతివాది కొంతమంది ప్రభుత్వ ఉద్యోగులను పోలింగ్ ఏజెంట్లుగా వ్యవహరించడానికి నియమించాడు, తద్వారా చట్టం నెం. XLIII ఆఫ్ 1951 లోని సెక్షన్ 123 (8) ప్రకారం పేర్కొన్న అవినీతి చర్యకు పాల్పడ్డాడు. ఈ వాదనను తోసిపుచ్చుతూ, "చట్టం యొక్క కన్నైరూప్య ప్రతిపాదనగా, ప్రభుత్వ ఉద్యోగిని కేవలం పోలింగ్ ఏజెంట్ గా నియమించడం" సెక్షన్ 123(8) ఉల్లంఘన కాదని మేము గమనించాము. ఈ నిర్ధారణ యొక్క ప్రామాణికతను ఇప్పుడు శ్రీ ఛటర్జీ సవాలు చేశారు. ఎన్నికల నియమావళి ప్రకారం పోలింగ్ ఏజెంట్ విధుల స్వభావాన్ని, ప్రభుత్వం జారీ చేసిన ఎన్నికల మాన్యువల్ లో పొందుపరిచిన సూచనలను పరిగణనలోకి తీసుకుని పోలింగ్ ఏజెంట్ తాను పోలింగ్ ఏజెంట్ గా వ్యవహరించే అభ్యర్థిపై ఆసక్తి కలిగి ఉంటాడన్నది ఆయన వాదన. అందువల్ల అతని ఉపాధికి సెక్షన్ 123(8) వర్తిస్తుంది అని పేర్కొన్నారు.

నిబంధనలు, ఎన్నికల మాన్యువల్ ప్రకారం పోలింగ్ ఏజెంట్ విధులను క్షుణ్ణంగా పరిశీలిస్తే మూడు కేటగిరీలుగా వర్గీకరించవచ్చు. మొదటి కేటగిరీ ఓట్ల నమోదుకు ముందు కాలానికి సంబంధించినది. ఈ దశలో పోలింగ్ ఏజెంట్ విధులు బ్యాలెట్ బాక్సులు ఖాళీగా ఉండేలా చూడటం, అభ్యర్థుల పేర్లు, వారి గుర్తులు సరిగ్గా ఉండేలా చూడటం, బాక్సుల్లో చీలికలు తెరిచి ఉండటం, చీలికల నాబ్ లు సక్రమంగా భద్రంగా ఉండటం, బాక్సులు సరిగ్గా గడియ వేసి సీల్ చేయడం. ఇవి ప్రిసైడింగ్ అధికారి, పోలింగ్ అధికారులపై కూడా చేయాల్సిన విధులు కాబట్టి, ఏవైనా రికార్డింగ్ లేదా ఓట్లు మొదలయ్యే ముందు ఈ విషయాలను పరిగణనలోకి తీసుకోవాల్సి ఉంటుంది కాబట్టి, అవి ఏ ఒక్క అభ్యర్థి ఎన్నికల విజయావకాశాలను మరింత ముందుకు తీసుకెళ్లడంలో ఎలా సహాయపడతాయో చూడటం కష్టం. రెండో దశలో పోలింగ్ జరుగుతుండగా, ఈ దశలో ఓటర్లను గుర్తించడం పోలింగ్ ఏజెంట్ విధి. రూల్ 27 ప్రకారం ఓటరు గుర్తింపుపై అనుమానం వచ్చినప్పుడు ప్రిసైడింగ్ అధికారి ఓటరును ప్రశ్నించవచ్చు, పోలింగ్ ఏజెంట్ అడిగితే ఆ పని చేయాలన్నారు. రూల్ 30 ప్రకారం ఓటరు జాబితాలో పేరు నమోదు చేసిన వ్యక్తి కాదనే కారణంతో ఏ ఓటరునైనా

సవాలు చేసే అధికారం పోలింగ్ ఏజెంట్ కు ఉందని, అలాంటి అభ్యంతరాలు వచ్చినప్పుడు విచారణ జరిపి ఉత్తర్వులు జారీ చేయాల్సిన బాధ్యత ప్రిసైడింగ్ అధికారిపై ఉందన్నారు. ఈ నియమాల యొక్క ఉద్దేశ్యం మరో వ్యక్తిగా వ్యవహరించడాన్ని నిరోధించడం, మరియు ఇది ప్రిసైడింగ్ అధికారిపై బాధ్యతను సమానంగా ఉంచే అంశం. రూల్ 24 ప్రకారం, "ప్రిసైడింగ్ అధికారి తనకు సహాయంగా భావించే వ్యక్తులను పోలింగ్ కేంద్రంలో నియమించవచ్చు – లేదా ఓటర్లను గుర్తించడంలో ఏదైనా పోలింగ్ అధికారిని నియమించవచ్చు."

రూల్స్ 27, 30 ప్రకారం పోలింగ్ ఏజెంట్ పని ఒకేలా ఉంటుందని, ఇది ఫలానా అభ్యర్థి ఎన్నికల అవకాశాలను పెంచుతుందని చెప్పలేం. పోలింగ్ ముగిశాక మూడో దశకు చేరుకుంటారు. ఆ తర్వాత బాక్సలను పరిశీలించాల్సి ఉంటుంది. చీలికలు తెరిచి ఉన్నాయా లేదో మరియు సీలు చెక్కుచెదరకుండా ఉన్నాయో లేదో తెలుసుకోవడానికి, వాస్తవ పోలింగ్ సమయంలో బ్యాలెట్ బాక్సలను ట్యాంపరింగ్ చేయలేదని నిర్ధారించడం ఈ నిబంధనల లక్ష్యం. అప్పుడు ఉపయోగించని బ్యాలెట్ పేపర్లు, టెండర్ బ్యాలెట్ పేపర్లు, ఇతర ముఖ్యమైన డాక్యుమెంట్లు ప్రత్యేక ప్యాకేజీల్లో ఉంచాల్సి ఉంటుంది, మరియు వాటన్నిటినీ సీల్ చేసే హక్కు పోలింగ్ ఏజెంట్లకు ఉంటుంది. ఈ విధులను నిర్వర్తించడంలో పోలింగ్ ఏజెంట్ అభ్యర్థి యొక్క ఎన్నికల అవకాశాలను మెరుగుపరుస్తాడని చెప్పలేము, ఎందుకంటే అవి పోలింగ్ పూర్తయిన తర్వాత ఒక దశకు సంబంధించినవి. మొదటి దశలోనూ, చివరి దశలోనూ పోలింగ్ ఏజెంట్ పని ఒకేలా ఉంటుందని, మరియు రెండూ సెక్షన్ 123 (8) ను ఉల్లంఘించినట్లు చెప్పలేం. రెండో దశకు సంబంధించి, మా తీర్పులో ఇదివరకే చెప్పినట్లుగా, పోలింగ్ ఏజెంట్ యొక్క విధి కేవలం ఓటరును గుర్తించడం మాత్రమే, మరియు అది స్వయంగా మరియు అంతకు మించనప్పుడు అభ్యర్థి యొక్క ఎన్నికల అవకాశాలను పెంచుతుందని చెప్పలేము.

పార్కర్ ఎలక్షన్ ఏజెంట్ అండ్ రిటర్నింగ్ ఆఫీసర్, ఐదవ ఎడిషన్ లో 20వ పేజీలోని ఈ క్రింది భాగం పై శ్రీ ఛటర్జీ విశ్వాసం ఉంచారు: –

"ఏ ఎన్నికల్లోనైనా ఒకే అభ్యర్థులు పోలింగ్ కేంద్రాలకు హాజరయ్యేందుకు నియమించిన పోలింగ్ ఏజెంట్లు ఒకే విధిలో, అదే ఆసక్తితో నిమగ్నమై ఉంటారని, పరస్పర చర్చ సహకారం కోసం పోలింగ్ ప్రారంభానికి ముందు అభ్యర్థి లేదా అతని ఎన్నికల ఏజెంట్ అధ్యక్షతన సమావేశం కావడం చాలా అభిలషణీయం."

ఆ వాక్యానికి అర్థమేమిటంటే పలు బూత్‌ల వద్ద పోలింగ్ ఏజెంట్లు నిర్వర్తించాల్సిన కర్తవ్యం ఒకే రకంగా ఉంటుంది కాబట్టి వారందరినీ సమీకరించి వారి విధులను వారికి వివరించడం అభిలషణీయం. ఆ విధులు అభ్యర్థి ఎన్నికల అవకాశాలను పెంపొందించే విధంగా ఉన్నాయా అనే ప్రశ్నతో ఇది ఎటువంటి ప్రభావం చూపదు. పోలింగ్ ఏజెంట్లుగా ఎవరిని నియమించవచ్చో 18వ పేజీలోని ఒక భాగంలో పేర్కొన్నారు. అది ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

"రిటర్నింగ్ అధికారిగా, యాక్టింగ్ లేదా డిప్యూటీ యాక్టింగ్ రిటర్నింగ్ అధికారి, పీ. ఈ. ఆర్., ఆర్. 27 కింద నియమితులైన అధికారి లేదా గుమస్తా లేదా భాగస్వామి వారిలో ఎవరికైనా గుమస్తా కాకపోతే, ఓటరు అయినా, కాకపోయినా సమర్థుడైన వ్యక్తిని పోలింగ్ ఏజెంట్ గా నియమించవచ్చ."

చట్టం నెం. XLIII ఆఫ్ 1951 లోని సెక్షన్ 41 లో కొంతమంది వ్యక్తులను ఎన్నికల ఏజెంట్లుగా నియమించరాదని నిషేధం ఉన్నప్పటికీ చట్టంలోని సెక్షన్ 46 ప్రకారం పోలింగ్ ఏజెంట్ల నియామకానికి సంబంధించి అలాంటిదేమీ లేదని గమనించాలి.

ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు పోలింగ్ ఏజెంట్లుగా పనిచేయడానికి అనర్హులని భావించడం, అక్కడ లేని చట్టానికి మినహాయింపు ఇవ్వడమే అవుతుంది.

అందుకనుగుణంగా ప్రభుత్వ ఉద్యోగిని పోలింగ్ ఏజెంట్ గా నియమించడం సెక్షన్ 123(8) ను ఉల్లంఘించదనే అభిప్రాయాన్ని పునరుద్ఘాటిస్తున్నాం. "అభ్యర్థి లేదా అతని ఏజెంట్ తన ఎన్నికల అవకాశాలను పెంచుకోవడానికి పరిస్థితిని ఉపయోగించుకోవడం ద్వారా ప్రభుత్వ ఉద్యోగిని పోలింగ్ ఏజెంట్‌గా నియమించే హక్కును దుర్వినియోగం చేశారని తేలితే, ఈ విషయాన్ని సెక్షన్ 123 (8) ఉల్లంఘనగా పరిగణించి చర్య తీసుకోవచ్చ" అని అసలు తీర్పులో మా పరిశీలనను పునరావృతం చేయాల్సిన అవసరం లేదు. ఫలితంగా ఈ పిటిషన్ తిరస్కరించబడుతుంది, కానీ ఉన్న పరిస్థితులలో ఖర్చులు లేకుండా.

పిటిషన్ కొట్టివేయబడింది.